

[N. P. Andreasen.]

det Arbejde, de udfører, slet ikke staar i Forhold til de Udgifter, de har. Jeg vil haabe, at den højtærede Landbrugsminister vil benytte denne Bemyndigelse saa hurtigt som muligt til at forbedre de Vilkaar, der arbejdes under i Husmandsbrugskommissionerne.

I § 8 er der indført en ny Bestemmelse med Hensyn til Erhvervelsen af Jord, hvor-efter man i Modsætning til, hvad der nu er gældende, kan købe Dele af en Ejendom. Det vil jeg tro er en Bestemmelse, som i meget høj Grad vil lette Jordlovsudvalgets Arbejde for at komme i Besiddelse af Jord, og jeg hilser derfor denne Bestemmelse med stor Tilfredshed.

I § 9, hvor hele Bevillingen er samlet, er det hittil gældende Beløb paa 5 Mill. Kr. kun forhøjet med 1 Mill. Kr. Jeg vil gerne spørge den højtærede Landbrugsminister, om nu ogsaa denne Forhøjelse kan slaas til til hele det Formaal, som Loven nu har. Vi maa huske paa, at for det første skal der fremskaffes Jord og Bygninger til de Brug, der skal oprettes; dernæst skal man ogsaa anvende ikke ubetydelige Beløb paa det Arbejde, der bliver gennemført oppe i Vildmosen; der skal skaffes Midler til Udstykningen i Sønderjylland, og der skal skaffes Midler til en Forhøjelse af de Etableringslaan, som skal ydes. Det forekommer mig derfor, at det er et meget lille Beløb, man forøger den hittidige Bevilling med.

Jeg forstaar §§ 11—14 saaledes, at man gaar over til en Rentesvarelse af selve Grundskyldværdierne, medens det nu er den ansatte Skatteværdi, der lægges til Grund. Jeg tror ogsaa, det vil være rigtigt at foretage denne Omlægning og komme til at arbejde med de virkelige Grundskyldværdier; de svarer langt mere end de ansatte Skatteværdier til det, man kan udnytte Brugene til.

I § 16 foreslaar man Byggelaanet til de smaa Brug forhøjet fra 20 000 Kr. til 21 000 Kr. og for de større fra 23 000 Kr. til 25 000 Kr., hvorimod der ikke sker nogen Ændring for de smaa Gaardmandsbrug. Her har Ministeren derefter indføjet, at det rentefri Beløb stiger fra nu en Fjerdedel til Halvdelen, dog saaledes at det ikke kan overstige 12 500 Kr., ligesom der efter Indstilling af Statens Jordlovsudvalg kan ydes Rentefrihed for indtil Halvdelen af Byggelaanet til ældre Bygninger. Dette er ubetinget gode Ændringer, som vi kan give vor fulde Tilslutning.

I § 17, som omhandler Oprettelsen af Gartnerier og Havebrug, er der ogsaa indført

gode Ændringer i Lovforslaget, Ændringer, som vi allerede var stærkt inde paa, da vi sidste Gang behandlede Lovforslaget. Nu har man sat et Byggelaan ind, der kan naa op til 16 000 Kr. mod tidligere 14 000 Kr., og der er indført den Bestemmelse, at man nu faar udbetalt hele Byggesummen mod ni Tiendedele efter den gamle Lov. Dernæst er Afdragstiden sat op fra 10 til 15 Aar. Det er et Krav, som særlig fra de Gartnerier og Havebrug, der er oprettet, har været fremme i flere Aar; man har hævdet, at Afdragstiden har været for kort. Naar Rigsdagen i sin Tid indsatte den 10-aarige Frist, var det, fordi man gik ud fra, at de Bygninger, som Gartnerierne arbejder med, er mere udsatte for at gaa til end andre Bygninger. Jeg vil gerne spørge den højtærede Landbrugsminister, om han ikke kunde tænke sig at udvide Fristen for Afdrag for allerede bestaaende Brug. Jeg kan ikke faa ud af Lovforslaget, om det er Tilfældet.

Endvidere foreslaas der i Lovforslaget, at man til begge disse Brugstyper kan yde Laan indtil 1 500 Kr. til Installation af Elektricitet. Det er en udmærket Bestemmelse; det har mange Steder knebet med at faa denne Installation i Stand. Ligeledes kan der ydes Etableringslaan til begge Brugstyper, og de stiger nu fra 2 000 Kr. til 3 000 Kr.

Jeg vil gerne knytte et Par Bemærkninger til disse Etableringslaan. Saaledes som de er administreret hittil, har, saa vidt jeg ved — jeg beder den højtærede Landbrugsminister give Oplysning om det —, kun en meget lille Del af de Ansøgere, der har faaet tildelt et Brug, faaet Etableringslaan. Dengang Etableringslaanene i sin Tid blev sat ind i Lovforslaget, var det under den Forudsætning, at de skulde gives til Brugere paa den daarlige eller daarligste Jord, men da vi sidst behandlede Loven, var dette Spørgsmaal stærkt fremme i Forhandlingerne, og som Tiden nu er, maa vist alle være enige om, at i hvert Fald største Parten af de Ansøgere, som her kommer i Betragtning, har Brug for et Etableringslaan. Jeg vil ikke sige, at alle skal have, for man kan naturligvis tænke sig Ansøgere, der økonomisk er saaledes stillede, at de nok kan klare det selv; men i det store og hele vil det være en meget kærkommen Hjælp for den allerstørste Part af disse Ansøgere, idet de paa denne Maade kan blive hjulpet i en Tid, hvor netop Etableringsspørgsmaalet, og hvad dermed hænger sammen, saasom Besætninger o. s. v., er saa vanskeligt at løse.